

VOORWAARDEN AANVRAAG DEROGATIE 2022

1. AANVRAAG

Het aanvragen van derogatie in 2022 bestaat uit twee stappen:

1. Als u derogatie wil toepassen, dient u een aanvraag in bij de Mestbank, uiterlijk op 15 februari 2022. Door die aanvraag te doen, verklaart u zich akkoord met de voorwaarden voor derogatie. De aanvraag doet u online op het Mestbankloket > Aanvragen > Overzicht.
2. Op de verzamelaanvraag moet u de percelen aanduiden waarop u effectief derogatie zal toepassen, uiterlijk op 31 mei 2022. Voor een geldige derogatieaanvraag moet u de verzamelaanvraag tijdig ingediend hebben, nl. ten laatste op 30 april 2022. Als u geen percelen aanduidt, zal geen derogatie worden toegekend.

1.1. Uitgesloten percelen

Er kan geen derogatie aangevraagd worden voor de volgende percelen in 2022:

- percelen met bemestingsverbod (2 GVE/ha, jaar) waarop geen ontheffing van toepassing is;
- percelen die in de beschermingszone type I van de waterwingebieden liggen;
- percelen die in de fosfaatverzadigde gebieden liggen waarop de maximale bemestingsnorm van 40 kg P₂O₅/ha, jaar van toepassing is;
- percelen met een beheerovereenkomst die de hoeveelheid dierlijke mest beperkt die op het perceel mag worden gebracht;
- percelen waarop in 2021 een nitraatresidu werd gemeten dat hoger is dan de eerste nitraatresidudrempelwaarde, uitgezonderd percelen na een positieve bedrijfsevaluatie;
- alle percelen waarvan de Mestbank de landbouwer via het Mestbankloket in kennis heeft gesteld van het verlies op het recht op derogatie als maatregel naar aanleiding van een bedrijfsevaluatie nitraatresidu;
- percelen waarvoor het ecologisch aandachtsgebied type kleine landschapselementen, akkerranden is aangeduid;
- alle percelen van bedrijven die hun Mestbankaangifte niet tijdig hebben ingediend;
- alle percelen van bedrijven die het recht op derogatie in 2022 verloren hebben omdat ze niet voldeden aan de derogatievoorwaarden in 2021;
- percelen van bedrijven die het recht op derogatie in 2022 verloren hebben voor specifieke teeltgroepen omdat ze niet voldeden aan de derogatievoorwaarden in 2021;
- alle percelen van bedrijven die in kader van een bedrijfsdoorlichting een maatregel opgelegd kregen die de toepassing van de derogatie op die percelen verhindert.

1.2. Derogatiegewassen

Derogatie kan alleen aangevraagd worden voor de volgende derogatiegewassen:

Derogatiegewas	Teeltgroep
Grasland met inbegrip van grasklaver (waarbij er minder dan 50% klaver ingezaaid werd)	Gras
Maïs voorafgegaan door één snede gemaaid en afgevoerd gras;	Maïs
Maïs voorafgegaan door één snede geogste en afgevoerde snijrogge;	Maïs
Maïs met gras in onderzaai	Maïs
Wintertarwe gevolgd door een vanggewas	Granen
Triticale gevolgd door een vanggewas	Granen
Suikerbieten	Bieten
Voederbieten	Bieten

=> Vanggewassen zijn gele mosterd, bladrammenas, Facelia, Tagetes, voederkool, bladkool, Festulolium, Nyger, gras, raaigras, graskruiden mengsel, grasklaver, winterhaver, zomerhaver, Sorghum, boekweit, Japanse haver, raapzaad, komkommerkruid, soedangras, zwaardherik, Sarepta mosterd, snijrogge, een mengsel van niet-vlinderbloemige groenbedekkers of andere niet-vlinderbloemige groenbedekkers.

1.3. Administratieve controle aangevraagde derogatie

De bovenstaande voorwaarden worden **administratief gecontroleerd**. Als bij die administratieve controle wordt vastgesteld dat de bovenstaande voorwaarden niet zijn nageleefd op een bepaald perceel, dan wordt de derogatie geweigerd voor het betrokken perceel voor 2022.

2. NA TE LEVEN DEROGATIEVOORWAARDEN

Verduidelijking van de codes "T" en "V"

Hieronder worden codes "T" en "V" vermeld. Als bij een terreincontrole blijkt dat:

- een voorwaarde met code "T" niet wordt nageleefd, kunt u het volgende jaar geen derogatie aanvragen voor percelen van dezelfde teeltgroep.
- een voorwaarde met code "V" niet wordt nageleefd, kunt u het volgende jaar geen derogatie aanvragen voor alle percelen van het bedrijf.

2.1. Teelten

- U moet op de percelen waarvoor u derogatie aangevraagd hebt, het type derogatiegewas telen zoals vermeld op de verzamelaanvraag, hetzij een derogatiegewas met minstens dezelfde bemestingsnorm als het derogatiegewas vermeld op de verzamelaanvraag (T).
- De hoofdteelt moet een derogatiegewas zijn (V).

- Bij het inzaaien of doorzaaien van derogatiepercelen mag u geen zaadmengsel gebruiken dat zaden bevat van leguminosen of van andere planten die stikstof opnemen uit de lucht met uitzondering van grasklaver waarbij er minder dan 50% klaver ingezaaid wordt. (T)
- Na de oogst van wintertarwe of triticale zaait u ten laatste binnen 2 weken een vanggewas in. Dat moet bovendien ten laatste op 15 september 2022 gebeuren. Het vanggewas mag u pas omploegen of inwerken vanaf 15 februari 2023. (T)
- Gras waarvan één snede wordt gemaaid en afgevoerd vóór de teelt van maïs, of snijrogge waarvan één snede wordt geogst en afgevoerd vóór de teelt van maïs, moest ten laatste op 30 november 2021 ingezaaid zijn. Het gras moet gemaaid en afgevoerd worden of de snijrogge moet geogst en afgevoerd worden in het jaar waarvoor u derogatie aanvraagt. De voorteelt gras mag niet vóór 1 april 2022 gemaaid worden; de voorteelt snijrogge mag niet vóór 15 maart 2022 geogst worden (T).
- Gras in onderzaai mag u na de oogst van de maïs pas omploegen of inwerken vanaf 15 februari 2023 (T).

2.2. Mestsoorten

- Op derogatiepercelen mag u de bemesting met dierlijke mest alleen invullen met derogatiemest, nl. (T):
 - a) dierlijke mest die afkomstig is van runderen (behalve mestkalveren), paarden, geiten en schapen;
 - b) dunne fractie na het scheiden van ruwe dierlijke mest;
 - c) derogatie-effluent.
- De dunne fractie voldoet aan de volgende voorwaarden (T):
 - a) een N/P₂O₅-verhouding van ten minste 3,3;
 - b) mag na de scheiding mest niet verder behandeld worden;
 - c) mag na de scheiding op geen enkel moment gemengd worden met dierlijke mest, kunstmest of een andere meststof;
 - d) is het resultaat van een scheiding door een mestscheider, waarbij de maatregelen, vermeld in artikel 5.28.3.4.1 van titel II van het VLAREM, worden toegepast;
 - e) de overeenkomstige dikke fractie wordt verwerkt in een verwerkingseenheid;
- Derogatie-effluent voldoet aan de volgende voorwaarden (T):
 - a) een inhoud van maximaal 1 kg N/ton en 1 kg P₂O₅/ton;
 - b) is afkomstig van een verwerkingsinstallatie waar uitsluitend ruwe dierlijke mest verwerkt wordt, bij aanvoer naar de verwerkingsinstallatie mag de dierlijke mest niet gemengd zijn met spuiwater of andere niet-dierlijke mest (kunstmest of andere meststof). Ook mag de verwerkingsinstallatie geen digestaat verwerken in haar biologie.
 - c) mag bij de opslag op de verwerkingsinstallatie niet gemengd worden met dierlijke mest, kunstmest of een andere meststof. Alleen bij het opbrengen mag het effluent gemengd worden met derogatiemest, nadat de mestsamenstelling van het effluent is bepaald.

2.3. Bemesting

- In afwijking van het Mestdecreet gelden voor derogatiepercelen de volgende bemestingsnormen voor **N uit derogatiemest** (T):

Derogatiegewas	N uit derogatiemest (incl. begrazing) (kg N/ha, jaar)
Grasland incl. grasklaver met max 50% klaver ingezaaid	250
Maïs voorafgegaan door één snede gemaaid en afgevoerd gras	250
Maïs voorafgegaan door één snede geoogste en afgevoerde snijrogge	250
Maïs met onderzaai gras	250

Derogatiegewas	N uit derogatiemest (incl. begrazing) (kg N/ha, jaar)
Wintertarwe gevolgd door een vanggewas	200
Triticale gevolgd door een vanggewas	200
Suikerbieten	200
Voederbieten	200

- Voor werkzame N en voor P₂O₅ blijven de bemestingsnormen van het Mestdecreet van toepassing (T).
- In afwijking van het Mestdecreet mag u geen P₂O₅ uit kunstmest opbrengen op derogatiepercelen ingedeeld in klasse III en IV (T).
- Op derogatiepercelen brengt u minstens 2/3de van de derogatiemest op vóór 31 mei, met uitzondering van rechtstreekse bemesting door begrazing (T).
- Vanaf 1 september tot en met 15 februari is het verboden om te bemesten op derogatiepercelen, uitgezonderd bemesting via begrazing. Vanaf 16 februari tot en met 31 augustus geldt de algemene uitrijregeling (T).
- De stikstofnorm uit dierlijke mest, in kg N per ha, moet op perceelsniveau worden nageleefd en dat op alle percelen van het derogatiebedrijf. Gevolg: de bedrijfsbenadering geldt niet meer voor derogatiebedrijven. De bedrijfsbenadering houdt in dat tot het dubbele van de toegelaten hoeveelheid stikstof uit dierlijke mest mag worden opgebracht op een perceel, als op bedrijfsniveau de maximale toegestane hoeveelheid meststoffen niet wordt overschreden. Voor de maximale bemestingsnorm werkzame stikstof en de maximale bemestingsnorm fosfaat blijft de bedrijfsbenadering wel van toepassing (T).

2.4. Graslandbeheer

De voorwaarden bij het scheuren van grasland gelden voor alle percelen van het bedrijf waar het voorafgaande jaar gras als hoofdteelt aanwezig was (T):

- Graslandpercelen op **niet-zware kleigronden**, mogen alleen gescheurd worden vanaf 16 februari tot en met 30 april. Na het scheuren van grasland wordt ten laatste binnen 2 weken een gewas gezaaid of geplant. Dat mag geen gewas met een lage stikstofbehoefte zijn en geen vlinderbloemige. Graslandpercelen op niet-zware kleigrond mogen ook gescheurd worden vanaf 16 september tot en met 31 oktober met het oog op hernieuwing van het grasland. Na het scheuren wordt binnen de 2 weken opnieuw gras ingezaaid. Het hernieuwde grasland wordt minstens tot 15 september van het daarop volgende jaar aangehouden.

- Graslandpercelen op **zware kleigronden**, mogen alleen gescheurd worden vanaf 16 februari tot en met 30 april en vanaf 16 september tot en met 31 oktober. Als het grasland gescheurd wordt in periode vanaf 16 februari tot en met 30 april, wordt ten laatste binnen 2 weken een gewas gezaaid of geplant. Dat mag geen gewas met een lage stikstofbehoefte zijn en geen vlinderbloemige.
- In het jaar van scheuren mogen op percelen blijvend grasland geen meststoffen opgebracht worden, met uitzondering van rechtstreekse bemesting door begrazing. Blijvend grasland dat gescheurd wordt in de periode van 16 februari tot en met 30 april, mag wel bemest worden als na het scheuren granen, raapzaad, koolzaad, bieten, gras of spruiten ingezaaid worden. Na het scheuren en voor een eventuele bemesting moet een bodemstaal genomen worden door een erkend laboratorium op basis waarvan een stikstofbemestingsadvies opgesteld wordt. De hoeveelheid meststoffen die toegediend wordt, mag niet hoger zijn dan de geadviseerde hoeveelheid.
=> *Blijvend grasland is grasland dat ten minste 5 opeenvolgende jaren niet in de vruchtwisseling van het bedrijf werd opgenomen (status BG in de verzamelaanvraag).*

2.5. Mest- en bodemanalyses

- Voor het vervoer van dierlijke mest van derden naar derogatiebedrijven met een burenregeling of door een erkend mestvoerder met een mestafzetdocument, is er een mestanalyse van N en P₂O₅ nodig. De analyse moet voor de aanvang van het transport beschikbaar zijn en mag maximaal 3 maanden oud zijn. (V)
- De nutriënteninhoud van de percelen van uw bedrijf moet u opvolgen met bodemanalyses die uitgevoerd worden door erkende laboratoria (V). Sinds 1 juni 2020 moeten die bodemanalyses verplicht aangevraagd worden via de staalnameapplicatie SNapp op het Mestbankloket. In SNapp vindt u ook een teller voor het aantal te nemen en het aantal reeds geldige bodemstalen.
 - Per begonnen schijf van 20 ha landbouwgrond van uw bedrijf (percelen in gebruik op 1/1) moet minstens 1 bodemstaal genomen worden voor een analyse van het plantbeschikbare fosfaatgehalte. Die stalen moeten genomen worden, op percelen die u in 2022 in gebruik hebt op 1/1, in de periode van 1 juni 2021 tot en met 31 mei 2022. Als u in 2022 per begonnen schijf van 5 ha landbouwgrond van uw bedrijf beschikt over minstens één analyse van het plantbeschikbare fosfaatgehalte genomen in de periode van 1 januari 2018 tot en met 31 mei 2022 op een perceel dat u in 2022 in gebruik hebt op 1/1, dan is eveneens aan de voorwaarde voldaan.
 - Per begonnen schijf van 20 ha landbouwgrond van uw bedrijf (percelen in gebruik op 1/1) moet minstens één bodemstaal worden genomen voor een analyse van het minerale stikstofgehalte. Die bodemstalen moeten genomen worden, op percelen die u in 2022 in gebruik hebt op 1/1, in de periode van 1 januari 2022 tot en met 31 mei 2022.
- De Mestbank kan een of meerdere percelen aanduiden waarop u in de periode van 1 oktober tot en met 15 november 2022 het nitraatresidu moet bepalen. De Mestbank zal u daarvan via het Mestbankloket op de hoogte stellen. U moet vervolgens op eigen initiatief en op eigen kosten een nitraatresidubepaling laten uitvoeren door een erkend laboratorium.
- Wie derogatie aanvraagt, moet altijd toegang verlenen tot zijn percelen, zodat staalnames kunnen uitgevoerd worden voor de monitoring van de derogatie.

2.6. Bemestingsplan

Vóór 15 februari moet u een bemestingsplan opmaken voor elk perceel of elke perceelsgroep van het bedrijf. Het bemestingsplan houdt u ter inzage bij op het bedrijf (V). Een perceelsgroep is een groep van percelen waarop eenzelfde gewas of gewascombinatie geteeld wordt en die homogeen is wat bodemtype en bemestingspraktijk betreft. Percelen grasland en percelen grasklaver kunnen tot één perceelsgroep behoren als ze ofwel allemaal alleen gemaaid worden, ofwel allemaal begraaasd worden, al dan niet in combinatie met maaien. Als de geplande bedrijfsvoering wijzigt, moet u het bemestingsplan binnen de 7 kalenderdagen na de wijziging aanpassen. (V).

Het bemestingsplan moet de volgende gegevens bevatten (V):

- a) per diercategorie: de gemiddelde veebezetting, het staltype en de nettoproductie aan dierlijke mest (in kg N en kg P₂O₅);
- b) per mestsoort: de opslagcapaciteit en de hoeveelheid mest die geproduceerd wordt (in ton of m³, kg N en kg P₂O₅);
- c) per perceel of perceelsgroep: een schets van de ligging, de oppervlakte, de voorteelt, de hoofdteelt, de nateelt, of er derogatie aangevraagd is, de verwachte bemestingsbehoefte van de gewassen (in kg N en kg P₂O₅), de geplande bemesting per mestsoort (in ton of m³, kg N en kg P₂O₅) en de geplande bemesting door begrazing (in kg N en kg P₂O₅);
- d) de geplande aan- en afvoer van alle soorten mest (in ton of m³, in kg N en kg P₂O₅) op bedrijfsniveau, berekend op basis van a), b) en c);
- e) per soort mest de hoeveelheid (in ton of m³, in kg N en kg P₂O₅) die u op bedrijfsniveau plant te gebruiken, berekend op basis van a), b) en c);

3. SANCTIES

Als vastgesteld wordt dat de derogatievoorwaarden niet nageleefd zijn, wordt een afkeuring of een sanctie opgelegd. De oplegging van de afkeuring of de sanctie wordt meegedeeld via het Mestbankloket. De sanctie, nl. verlies van het recht op derogatie voor percelen van dezelfde teeltgroep (code T) of voor alle percelen (code V), is van toepassing in het jaar volgend op het jaar waarin de oplegging van de sanctie op het Mestbankloket werd meegedeeld.

Tegen elke beslissing over uw derogatie kunt u een bezwaar indienen bij het afdelingshoofd van de Mestbank. Dat doet u ten laatste op 31 januari van het jaar dat volgt op het jaar waarin de betrokken beslissing op het Mestbankloket gepubliceerd werd. De indiening van een bezwaar schorst de beslissing in kwestie niet.

Uiterlijk zestig dagen na de ontvangst van het bezwaar, wordt u op de hoogte gebracht van de beslissing over uw bezwaar. Deze behandelingstermijn kan eenmalig verlengd worden met een periode van zestig dagen.